

Datum: 10.09.2026

Medij: Radar

Rubrika: Ekonomija na radaru

Autori: Nataša Korlat

Teme: Air Serbia; ETIHAD; JAT Airways

Napomena:

Površina: 1173

Naslov: Bivši radnici Jata čekaju 7,5 miliona evra od države

Strana: 33,34,35

Ekonomija na radaru

PARTNERSTVO ETIHADA
I ER SRBIJE MOGLO BI
VLADU SRBIJE SKUPO DA KOŠTA

Bivši radnici Jata čekaju 7,5 miliona evra od države

Sudski epilog bliži se kraju, iako je Vrhovni sud Srbije poništio i prvostepenu i drugostepenu presudu, zahtevajući veštačenja, kako bi se utvrdilo pravo i visina odštete za svakog od 1.532 bivša radnika, dok država tvrdi da Jat nije privatizovan, već je „samo“ dug konvertovan u kapital

Nataša Korlat

ČAK 10 GODINA traje sudski spor po tužbi 1.532 nekadašnja radnika Jata protiv države i Er Srbije, jer im nije podeljeno zakonom predviđenih 15 odsto akcija, kada je 49 odsto vlasništva te kompanije prepušteno Etihadu. Nekadašnji zaposleni traže da im zbog toga država isplati odštetu od 873,3 miliona dinara ili oko 7,5 miliona evra, odnosno 200 evra po godini radnog staža.

Datum: 10.09.2026

Medij: Radar

Rubrika: Ekonomija na radaru

Autori: Nataša Korlat

Teme: Air Serbia; ETIHAD; JAT Airways

Napomena:

Površina: 1173

Naslov: Bivši radnici Jata čekaju 7,5 miliona evra od države

Strana: 33,34,35

Sada je ceo slučaj, konačno, na korak do kraja, iako je Vrhovni sud Srbije poništio i prvostepenu i drugostepenu presudu, zahtevajući veštačenja, kako bi se utvrdilo pravo i visina odštete za svakog tužioca ponaosob. Sve vreme sudskog postupka i država i Er Srbija tvrde da Jat nije privatizovan, već da je „samo“ izvršena konverzija duga u kapital.

Čitav je spisak spornih tačaka za ulazak Etihada u nacionalnu avio-kompaniju Jat, odnosno Er Srbiju – počev od tajnog ugovora, preko ogromnih obaveza koje je država preuzela na sebe i upravljanja koje je prepušteno arapskoj kompaniji, do milionskih subvencija koje su iz budžeta često tajno uplaćivane za realizaciju tog projekta.

Međutim, mnogo pre ulaska Arapa u vlasničku strukturu srpske avio-kompanije, država je bila u obavezi da podeli 15 odsto akcija zaposlenima u Jatu, što predviđa Zakon o privatizaciji. Zato su oni odlučili da pravdu potraže pred sudom, zahtevajući da im se isplati 873.259.377 dinara ili oko 7,5 miliona evra, koliko su procenili da bi mogla da iznosi vrednost njihovih nepodeljenih akcija.

U poslednjih šest godina Privredni sud u Beogradu i Privredni apelacioni sud doneli su međupresudu, odnosno presudu u korist nekadašnjih radnika Jata, navodeći da je osnovano potraživanje tužilaca prema državi i Er Srbiji, a po osnovu isplate novčane protivvrednosti akcija. Međutim, presude je oborio Vrhovni kasacioni sud posle uložene revizije i ceo postupak vratio prvostepenom sudu, iako je prihvatio stanovište da bivši zaposleni imaju pravo na besplatne akcije i novčanu naknadu.

„Vrhovni kasacioni sud prihvata stanovište nižestepennih sudova da je izvršena svojinska transformacija tako što je dug drugotuženog (Er Srbije) prema subjektu iz Ujedinjenih Arapskih Emirata konvertovan u kapital drugotuženog. Navedeni postupak ima prirodu svojinske transformacije, jer je do promene titulara došlo neposrednom pogodbom, te je kroz dokapitalizaciju izvršena konverzija duga u kapital i izmenjena struktura kapitala, tako što je privatizovano 49 odsto kapitala“, piše između ostalog u Rešenju Vrhovnog kasacionog suda iz 2023.

U tom dokumentu dalje se navodi da bi za svakog pojedinačnog tužioca moralo biti utvrđeno da li ispunjavaju uslove za ostvarenje prava na besplatne akcije i novčanu nadoknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije.

„Nisu postojali uslovi za odlučivanje međupresudom o osnovanosti potraživanja tužilaca, jer bi postojanje prava

vosnažne odluke o osnovu bilo u kontradiktornosti sa odlukom o visini zahteva, ukoliko bi u daljem postupku u odnosu na pojedine tužioce bilo utvrđeno da nisu ispunjeni zakonski uslovi ili da postoji osnov isključenja prava u celini, a ne samo u obimu... U ponovnom postupku, imajući u vidu navedene primedbe, prvostepeni sud će sprovesti postupak i odlučiti o zahtevima tužilaca“, navodi se u rešenju VKS-a.

Advokatica Ivana Hinić, koja zastupa deo bivših zaposlenih Jata, navodi za *Radar* da je Vrhovni sud ukinuo i prvostepenu i drugostepenu presudu, ali i da je potvrdio da tužioci imaju pravni osnov za svoja potraživanja. Sud je, kako dodaje, sada dužan da utvrdi da li svaki od tužilaca ponaosob ima potvrdu Agencije za privatizacije kojim ostvaruje pravo na akcije, kao i potvrdu Er Srbije ili Jat erveja da imaju određeni staž.

„Potrebno je da se uradi veštačenje kako bi se utvrdila matematika koliko je to, 200 evra po punoj godini radnog staža, za svakog tužioca pojedinačno. To je stav VKS iz 2023, a sudski postupak je pokrenut 2016. Veliki broj tužilaca u međuvremenu je preminuo, neki su radili ostavinu, neki nisu, neki su u toku. Mi smo u ovom međuperiodu čistili tužbu, utvrđivali koga ima, koga nema, ko je naslednik... Takođe se i sudija promenila. Sad smo došli u fazu veštačenja“, navodi Hinić.

Ona objašnjava da je, kada je podnet tužbeni zahtev, za svakog tužioca računala koliko ima godina staža, na osnovu potvrde iz Jata, zatim to množila sa kursom Narodne banke na dan 31. decembar 2013, jer zakon predviđa da se računa matematika kao poslednji kalendarski dan u go-

dini koja je prethodila privatizaciji.

U međuvremenu država je ponovo postala stopostotni vlasnik akcija u Er Srbiji, budući da se Etihad povukao iz vlasničke strukture. Arapi su postepeno „gubili“ vlasnički udeo, prvo tokom pandemije kroz dokapitalizaciju, a onda je Srbija krajem 2023. preuzela sve akcije. To donekle može promeniti položaj i nekadašnjih radnika Jata, pa je podnet i eventualni tužbeni zahtev.

„Etihad je vratio Er Srbiji svoj kapital. S obzirom na to da imamo ovakvu odluku Vrhovnog suda, a Srbija je vlasnik 100 posto kapitala Er Srbije, okolnosti su se promenile. Postavila sam eventualni tužbeni zahtev, gde kažem ukoliko nam država ne prizna novčanu naknadu na ove akcije, onda tražimo akcije za svakog pojedinačnog radnika. Kada neko ima 35 godina staža, to vam je 7.000 evra ili 802.000 dinara po ondašnjem kursu. Prema ugovoru Srbije i UAE, oni su kao vrednost akcija računali 1.000 dinara. To znači da imaju pravo na 802 akcije. Primarni

Vrhovni sud je potvrdio da postoji osnov za potraživanja, postupak je u fazi veštačenja i veštak bi trebalo da utvrdi kolika je bila vrednost kapitala u trenutku privatizacije Jata i ko koliko ima prava na akcije, a sve to moglo bi da bude završeno za tri do četiri meseca

Ivana Hinić

Datum: 10.09.2026

Medij: Radar

Rubrika: Ekonomija na radaru

Autori: Nataša Korlat

Teme: Air Serbia; ETIHAD; JAT Airways

Napomena:

Površina: 1173

Naslov: Bivši radnici Jata čekaju 7,5 miliona evra od države

Strana: 33,34,35

tužbeni zahtev je da dobijemo pare, 200 evra za svaku godinu staža po članu 23 Zakona o besplatnim akcijama, što važi za Er Srbiju i Galeniku. Ukoliko nas sud odbije za novac, onda tražimo akcije", pojašnjava Hinić.

Postupak je sada u fazi veštačenja, a veštak treba da utvrdi da li je dobro postavljen tužbeni zahtev za svakog tužioca pojedinačno. Sagovornica *Radara* navodi da on treba da utvrdi i kolika je bila vrednost kapitala u trenutku privatizacije i ko koliko ima prava na akcije i smatra da bi sve to moglo da bude završeno u roku od tri do četiri meseca.

„Tokom postupka mi smo tražili da nam se dostavi vrednost kapitala, ali Er Srbija i Republika Srbija su to odbile. I sud je naložio da se to dostavi, ali oni nisu hteli. U trenutku privatizacije, nismo dobili nijedan papir. U svakom slučaju, veštačenje je obiman posao. Veštak je u obavezi da nam dostavi nalaz i mišljenje, da ga dostavi sudu. Ali, mi smo na korak do kraja“, smatra Hinić.

Sve vreme sudskog postupka država i Er Srbija su se branile tezom da nije došlo do privatizacije, navodeći da udeo u Jatu nisu prodali. Kako piše u presudi, država je u odgovoru na tužbu tvrdila da privatizacija nije ni započeta ni sprovedena, pa su svi tužbeni zahtevi neosnovani.

„Odlukom Jata izvršena je dokapitalizacija povećanja osnovnog kapitala konverzijom zajma Etihad ervejza u kapital akcionarskog društva uz povećanje kapitala koji je zadržan u celosti, te je na navedeni način došlo do promene u strukturi kapitala. Država više nije 100 odsto vlasnik, budući da je Etihad konvertovao u kapital iznos koji je po osnovu Ugovora o zajmu predao državi u iznosu od 40 miliona dolara i po tom osnovu je Etihad postao vlasnik 49 odsto osnovnog kapitala“, pisalo je u prvostepenoj presudi.

A za vreme partnerstva sa državom, jasno je da je Etihad konstantno izvlačio korist. I ne samo što je do 49 odsto vlasništva u Er Srbiji došao na osnovu pozajmice, već su iz budžeta Srbije godinama unazad sipane desetine miliona evra u vidu donacija i subvencija u zajedničku avio-kompaniju.

Kako se Etihad odnosio prema zajedničkoj kompaniji, a država to prihvatala, pokazuje i to što joj je po paprenoj ceni iznajmljivao avione. Jedan avion sa posadom plaćan je čak 1,3 miliona evra mesečno, svojevremeno je objavio *Insajder*. Etihad je insistirao da se po svaku cenu uzmu Erbasove letelice, iako pre toga bivši Jat ervež nije imao čak ni pilote koji su bili obučeni i spremni da upravljaju tim tipom aviona. Zbog toga je i sklopljen ugovor o iznajmljivanju aviona sa posadom, što je po

pravilu višestruko skuplje od dugoročnog iznajmljivanja aviona bez posade.

Ministarstvo finansija i Vlada Srbije, u skladu sa već poznatom praksom, građane nisu zvanično obavestili koliko je država platila Etihadu za preuzimanje njenog udela u Er Srbiji. Izveštaj Državne revizorske institucije je, međutim, otkrio da je državu preuzimanje poslednjih 16,4 odsto vlasništva u novembru 2023. koštalo nešto više od dve milijarde dinara ili 17,4 miliona evra.

„Isplata sredstava u iznosu od 2.038.956.000 dinara je izvršena na račun Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti na osnovu Ugovora o prenosu akcija Er Srbije i Zaključka kojim je Vlada dala saglasnost za kupovinu 3.354.050 običnih akcija Er Srbije“, konstatovala je Državna revizorska institucija kontrolišući završne račune Ministarstva finansija za 2023.

Po nekim nezvaničnim procenama, država je od decembra 2020. do novembra 2023. svoj udeo u Er Srbiji

povećala sa 51 na 100 odsto i za to, kako je *Radar* već pisao, platila skoro 150 miliona evra.

Prvih 100 miliona evra država je u zajedničku kompaniju sa Etihadom uložila u vreme pandemije, krajem 2020, kroz dokapitalizaciju, u kojoj manjinski partner iz UAE nije želeo da učestvuje, a zauzvrat je udeo Srbije povećan sa 51 na 81,97 odsto.

U odluci, koju je potpisao tadašnji direktor Er Srbije Dankan Nejsmit, pisalo je da će se tom dokapitalizacijom kapital kompanije povećati na 158,2 miliona evra, što znači da je pre toga bio samo 58,2 miliona evra. Lako je, dakle, izračunati da je tih dodatnih 31 odsto udela u Er Srbiji državu koštalo 100 miliona evra. Drugom

dokapitalizacijom, u septembru 2022, država je svoj udeo povećala na 83,53 odsto i za to platila 15,5 miliona evra.

Konačno, sredinom novembra 2023. država je ponovo postala jedini vlasnik nacionalne avio-kompanije, kao što je to bila i 2013, pre nego što je sklopljeno strateško partnerstvo sa Etihadom, kojem je preostalih 16,4 odsto platila 17,4 miliona evra. Tako je arapski udeo od 49 odsto država, bar prema javno dostupnim podacima, ukupno platila 132,2 miliona evra.

Nažalost to nije sve, jer će po svemu sudeći morati da plati i ono što je trebalo još 2013, pre privatizacije i prodaje udela Arapima. Sada će doći na naplatu nepodeljene akcije radnicima, ali šta je to naspram desetina miliona evra, koliko je uložila u tu avio-kompaniju od njene transformacije. Uostalom, naspram onog što je dala Etihadu, 7,5 miliona evra, koliko traže bivši zaposleni, i nije neka suma. Kao da je od Arapa šest meseci iznajmljivala samo jedan avion, a ima ih 40. ■

Na sudu se država i Er Srbija brane tezom da Jat nije privatizovan, dok se u prvostepenoj presudi navodi da je struktura kapitala promenjena tako što je Etihad pozajmicu Er Srbiji od 40 miliona evra konvertovao u kapital i tako postao vlasnik 49 odsto kapitala zajedničke firme

